

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 188/2022 din 28 decembrie 2022
pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și
pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri
pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere faptul că Planul național de redresare și reziliență al României - PNRR este conceput astfel încât să asigure dezvoltarea României, prin sprijinirea nivelului de adaptare la situații de criză, în contextul recuperării după criza COVID-19, precum și valorificarea potențialului de dezvoltare economică, prin reforme majore și investiții-cheie,

ținând cont de componenta Ministerului Finanțelor, denumit în continuare MF, din PNRR componenta 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, care cuprinde un număr de 5 reforme și 8 investiții, având alocat un buget total de 371,8 mil. euro, și care vizează, printre altele, reforma administrației fiscale "obiectiv - creșterea ponderii veniturilor colectate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare ANAF, cu cel puțin 2,5% din PIB față de valoarea indicatorului din anul 2019, respectiv reducerea decalajului TVA cu 5 puncte procentuale în anul 2026 față de valoarea indicatorului din 2019" și revizuirea cadrului fiscal,

având în vedere că în cadrul componentei 8 a fost prevăzută reforma ANAF prin digitalizare,

luând în considerare că reforma ANAF va fi implementată și prin intrarea în vigoare a cadrului legal modificat în domeniul de activitate al structurilor de inspecție fiscală și vizează consolidarea capacității și eficacității structurilor de control fiscal, pentru a preveni fraudele fiscale naționale și transfrontaliere și evaziunea fiscală prin identificarea timpurie și țintită a riscurilor fiscale majore,

ținând cont că o parte din modificările cadrului legal au fost implementate în anul 2020, stabilind competențele autorităților fiscale - structurile de inspecție fiscală, structurile de antifraudă și structurile responsabile cu verificarea situației fiscale a persoanelor fizice - de a efectua verificări documentare,

luând în considerare faptul că, în urma analizei cadrului instituțional și juridic al activităților structurilor de control, ANAF intenționează finalizarea revizuirii cadrului legal al structurilor de control,

având în vedere că îndeplinirea acestei reforme este măsurată prin îndeplinirea jalonului aferent, respectiv Jalonul 194 "Intrarea în vigoare a cadrului legal incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal",

ținând cont de dispozițiile din decizia de implementare prin care a fost aprobat PNRR, potrivit căruia noua lege va stabili/revizui atribuțiile autorităților fiscale - organe de inspecție fiscală, organe de control antifraudă și organe responsabile cu verificarea situației fiscale personale -, cu scopul de a consolida capacitatea instituțională a structurilor de control fiscal, de a preveni fraudele fiscale și evaziunea fiscală naționale și transfrontaliere prin identificarea timpurie și punctuală a riscurilor fiscale majore,

având în vedere că prezenta ordonanță de urgență reflectă elementele mai sus menționate, prin abordarea aspectelor cu rol relevant în consolidarea capacității instituționale a structurilor de control fiscal pentru prevenirea fraudei și evaziunii fiscale naționale și transfrontaliere și prin introducerea liniilor directoare importante aplicabile activităților de control aflate sub competențele ANAF,

luând în considerare faptul că reforma ANAF prin digitalizare, prevăzută în PNRR, vizează necesitatea asigurării sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice și urmărește creșterea raportului venituri/PIB - cu 2,5 puncte procentuale până în trimestrul IV 2025, comparativ cu 2019 - și reducerea decalajului fiscal la TVA - cu 5% până în trimestrul al II-lea al anului 2023, comparativ cu 2019 - cu termen 31 decembrie 2025, astfel:

a) creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale prin interacțiune minimă cu contribuabilii, simplificarea formularelor electronice, dezvoltarea serviciilor la distanță One Stop Shop (OSS_RO), VIES_RO - Value Added Tax Information Exchange Sistem;

b) îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor, tratament fiscal adaptat riscurilor, consolidarea capacităților de control și realizarea unei platforme complexe de tip big data;

c) asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a MF/ANAF prin implementarea hubului financiar, asigurarea infrastructurii hardware/software și interoperabilității sistemelor,

ținând seama de faptul că PNRR este o oportunitate unică pentru dezvoltarea digitală a administrației fiscale, pentru implementarea de concepte noi, inovative, care să modifice sau să influențeze paradigma de funcționare a instituției și să faciliteze tranziția către o interacțiune preponderent digitală, atât în procesele care implică interacțiuni externe instituției, cât și în procesele interne ale acesteia,

având în vedere faptul că, pentru ANAF, PNRR reprezintă una dintre cele mai importante oportunități din ultimii ani, oferind cea mai mare sursă de finanțare nerambursabilă de la înființarea instituției și până în prezent - peste 350 milioane de euro, fără TVA, pentru implementarea unor reforme fundamentale necesare transformării sale, prin intermediul PNRR s-au dezvoltat măsuri extinse de reformă, de natură legislativă, organizatorică și care promovează schimbarea, sprijinite de o serie de investiții în digitalizare având ca obiectiv final modernizarea ANAF, servicii performante și o colectare eficientă.

Ținând cont de faptul că, pentru îndeplinirea obiectivelor din PNRR, ANAF și-a asumat un plan de implementare pentru perioada 2021 - 2026 prin care vizează realizarea integrală a tuturor țințelor și jaloanelor ce îi revin,

luând în considerare că jalonul asumat de ANAF, având denumirea "Intrarea în vigoare a cadrului legal incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal", are ca termen de implementare trimestrul IV al anului 2022, iar indicatorul calitativ pentru acest jalon îl reprezintă dispozițiile din lege care indică intrarea în vigoare a cadrului juridic ce afectează domeniul de activitate al structurilor de control fiscal, precum și faptul că neîndeplinirea jalonului în termenul asumat este de natură a pune în pericol absorbția fondurilor din PNRR pentru cea de-a treia cerere de plată, iar sumele aferente fiecărei cereri de plată sunt considerabile, fiind utilizate pentru finanțarea politicilor publice curente,

luând în considerare că în directă legătură cu acest jalon se regăsește și o țință asumată prin PNRR, respectiv T222 - Ponderea numărului de desk-audituri raportată la numărul total de audituri efectuate de administrația fiscală - 30%, respectiv T223 - Ponderea numărului de desk-audituri raportată la numărul total de audituri efectuate de administrația fiscală - 60%, prin această ordonanță de urgență aducându-se o diferență fundamentală de abordare în ceea ce privește derularea controlului fiscal, respectiv din perspectiva formelor de control fiscal utilizate,

ținând cont că aceste țințe fac parte din reforma care vizează transferarea acțiunilor de control de la control fizic la cel digital, având termene de implementare urgente, respectiv trimestrul IV 2022 pentru T222,

având în vedere că, pentru a evita riscul de a depăși termenul de implementare al jalonului, MF și ANAF au prevăzut realizarea jalonului prin intermediul unei ordonanțe de urgență, lucru acceptat de către Comisia Europeană,

întrucât aspectele mai sus menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după punctul 20 se introduc două noi puncte, pct. 20¹ și 20², cu următorul cuprins:

20¹. dosarul administrativ al acțiunii de control fiscal - totalitatea documentelor și informațiilor care stau la baza constatărilor organului de control fiscal din punct de vedere faptic și legal, precum și cele emise în legătură cu administrarea mijloacelor de probă;

20². dosarul fiscal - ansamblul documentelor și informațiilor primite sau elaborate, deținute de organul fiscal în legătură cu activitatea de administrare a creanțelor fiscale ale unui contribuabil/plătitor;"

2. La articolul 7, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹), cu următorul cuprins:

"(4¹) Organul fiscal are obligația ca, la cererea scrisă a contribuabilului/plătitorului supus unei acțiuni de control fiscal, să pună la dispoziția acestuia dosarul administrativ al acțiunii de control fiscal. Acolo unde este cazul, documentele/informațiile sunt anonimizate pentru a se asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal și secretul fiscal."

3. La articolul 7, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (7¹), cu următorul cuprins:

"(7¹) În cadrul criteriilor generale prevăzute la alin. (7) se vor avea în vedere inclusiv criteriile de natură economică."

4. La articolul 7, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(10) Analiza de risc se efectuează periodic, caz în care organul fiscal stabilește și clasa/subclasa de risc fiscal a contribuabilului. Clasa/Subclasa de risc fiscal se comunică contribuabilului, la cererea acestuia, prin orice mijloc de comunicare care asigură dovada primirii informației, cu excepția cazului în care obiective de interes general justifică restrângerea accesului la această informație."

5. La articolul 55 alineatul (2), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) efectuarea, în condițiile legii, de controale inopinate sau controale antifraudă, după caz."

6. La articolul 56, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Organul fiscal poate solicita prezența contribuabilului/plătitorului la sediul său pentru a da informații și lămuriri necesare stabilirii situației sale fiscale reale. Odată cu această solicitare, când sunt necesare documente/informații pentru clarificarea situației fiscale, organul fiscal indică și documentele pe care contribuabilul/plătitorul este obligat să le prezinte, atunci când acestea nu sunt deținute de organul fiscal."

7. La articolul 58, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris. În cerere, organul fiscal trebuie să specifice natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate, atunci când acestea nu sunt deținute de organul fiscal."

8. La articolul 64, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte. Punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul organului fiscal se poate realiza prin transmiterea acestora prin poștă, cu confirmare de primire, prin depunerea la registratura organului fiscal sau prin mijloacele electronice de transmitere la distanță în condițiile art. 79."

9. La articolul 68, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Organul fiscal central este obligat să transmită organelor fiscale locale informații privind sursele de venit ale persoanelor fizice. Organele fiscale locale și organul fiscal central încheie protocolul denumit «Protocol de aderare la serviciile sistemului informatic PatrimVen», care se transmite prin sistemul informatic propriu al Ministerului Finanțelor/ANAF în conformitate cu art. 70¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2)."

10. La articolul 79, după alineatul (1²) se introduce un nou alineat, alin. (1³), cu următorul cuprins:

"(1³) În procedura de control fiscal ori de soluționare a contestației, cererile, înscrisurile sau orice alte documente pot fi transmise de contribuabili/plătitori, inclusiv de cei prevăzuți la alin.

(1[^]1), prin mijloace electronice de transmitere la distanță în condițiile alin. (4) sau (5), după caz, ori prin poștă, cu confirmare de primire sau prin poșta electronică la adresa de e-mail indicată de organul de control sau de soluționare a contestației ori depuse la registratura organului fiscal competent. În mod similar, organul de control sau de soluționare a contestației poate transmite solicitări, înscrisuri sau orice alte documente prin mijloace electronice de transmitere la distanță în condițiile alin. (4) sau (5), după caz, ori prin poștă, cu confirmare de primire, sau prin poșta electronică la adresa de e-mail indicată de contribuabil/plătitor."

11. La articolul 113 alineatul (2), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

"i) stabilirea bazei de impozitare, a diferențelor datorate în plus sau în minus, după caz, față de obligația fiscală principală declarată de către contribuabil/plătitor și/sau stabilită, după caz, de organul fiscal;"

12. La articolul 118, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1[^]1), cu următorul cuprins:

"(1[^]1) Activitatea de inspecție fiscală efectuată de organul fiscal central se organizează în baza programelor întocmite la nivel central."

13. La articolul 118, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Inspecția fiscală se exercită, în cazul organului fiscal local, pe baza principiilor independenței, unicității, autonomiei, ierarhizării, teritorialității și descentralizării, iar în cazul organului fiscal central se exercită pe baza principiilor independenței, unicității, autonomiei ierarhizării și deconcentrării.

.....
(4) La începerea inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală trebuie să prezinte contribuabilului/plătitorului legitimația de inspecție și ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de inspecție fiscală. Legitimația de inspecție și ordinul de serviciu pot fi prezentate și prin utilizarea mijloacelor video de comunicare la distanță. În cazul organului fiscal central, prezentarea legitimației de inspecție și a ordinului de serviciu se realizează conform procedurii aprobate prin ordin al președintelui ANAF. Începerea inspecției fiscale trebuie consemnată în registrul unic de control ori de câte ori există obligația ținerii acestuia și inspecția fiscală se desfășoară în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului."

14. Articolul 119 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 119

Competența de efectuare a inspecției fiscale

(1) Inspecția fiscală se exercită exclusiv, nemijlocit și neîngrădit de organul fiscal central competent potrivit art. 29 sau organul fiscal local competent potrivit art. 37 și 38. Organele fiscale care sunt competente să efectueze inspecția fiscală sunt denumite, în sensul prezentului capitol, organe de inspecție fiscală.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 30, în cazul creanțelor administrate de organul fiscal central, organele de inspecție fiscală au competență de efectuare a inspecției fiscale pe întreg teritoriul țării.

(3) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul verificării documentare efectuate de către structurile de inspecție fiscală din cadrul organului fiscal central."

15. Articolul 120 se abrogă.

16. La articolul 121, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local, selectarea contribuabililor/plătitorilor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este efectuată de către organul de inspecție fiscală competent, în funcție de nivelul riscului. Nivelul riscului se stabilește pe baza analizei de risc. În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, selectarea contribuabililor/plătitorilor pentru efectuarea acțiunii de inspecție fiscală se efectuează la nivelul aparatului central al ANAF, în funcție de nivelul riscului stabilit pe baza analizei de risc."

17. La articolul 121, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1[^]1), cu următorul cuprins:

"(1[^]) Prin excepție de la alin. (1), în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, contribuabilii/plătitorii pot fi selectați în mod aleatoriu pentru efectuarea unei acțiuni de inspecție fiscală. Termenii și condițiile în care se realizează selectarea aleatorie se stabilesc prin ordin al președintelui ANAF. Într-un an calendaristic, procentul maximal de contribuabili/plătitori selectați în mod aleatoriu nu poate depăși 10% din totalul contribuabililor/plătitorilor selectați pentru efectuarea inspecției fiscale în anul respectiv. Depășirea procentului de 10% reprezintă abatere disciplinară, iar conducătorul structurii de inspecție fiscală are obligația să ia măsuri de sancționare a persoanelor vinovate."

18. După articolul 121 se introduce un nou articol, art. 121[^]1, cu următorul cuprins:

"ART. 121[^]1

Notificarea de conformare emisă de organul fiscal central în cazul inspecției fiscale

(1) Pentru contribuabilii/plătitorii prezumtivi a fi selectați pentru efectuarea inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală transmite acestora, în scris, o notificare de conformare cu privire la riscurile fiscale identificate în scopul reanalizării de către aceștia a situației fiscale și, după caz, de a depune sau de a corecta declarațiile fiscale.

(2) Prin notificare se comunică contribuabilului/plătitorului că în termen de 30 de zile de la data comunicării notificării are posibilitatea să depună sau să corecteze declarațiile fiscale. Până la expirarea acestui termen, organul de inspecție fiscală nu întreprinde nicio acțiune în vederea selectării pentru efectuarea inspecției fiscale.

(3) Depunerea sau corectarea declarațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor nu împiedică selectarea pentru efectuarea inspecției fiscale, însă numai după împlinirea termenului prevăzut la alin. (2).

(4) După împlinirea termenului prevăzut la alin. (2) contribuabilii/plătitorii cu risc fiscal ridicat care nu au remediat riscurile fiscale pentru care au fost notificați sunt supuși obligatoriu unei inspecții fiscale sau unei verificări documentare.

(5) Modelul notificării de conformare, periodicitatea emiterii notificărilor, precum și procedura de notificare se aprobă prin ordin al președintelui ANAF."

19. La articolul 122 alineatul (7), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

"e) posibilitatea depunerii sau corectării declarației de impunere aferentă perioadelor și creanțelor fiscale ce vor face obiectul inspecției fiscale, până la data începerii inspecției fiscale."

20. La articolul 123, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Data începerii inspecției fiscale este data menționată în registrul unic de control dacă există obligația ținerii acestuia și inspecția se desfășoară în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului. În cazul contribuabilului/plătitorului care nu ține sau nu prezintă organului de inspecție fiscală registrul unic de control, această dată se înscrie într-un proces-verbal de constatare. Procesul-verbal de constatare se semnează de către organul de inspecție fiscală și de către contribuabil/plătitor și se înregistrează la registratura contribuabilului/plătitorului ori de câte ori există o astfel de registratură.

(3) În cazul în care inspecția fiscală se desfășoară în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului și nu poate începe în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prevăzută în aviz, contribuabilul/plătitorul este înștiințat, în scris, asupra noii date de începere a inspecției fiscale."

21. La articolul 123, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

"(4) În cazul în care inspecția fiscală se desfășoară la sediul organului de inspecție fiscală, data începerii inspecției fiscale este data prevăzută în aviz. Dacă inspecția fiscală nu poate începe la data prevăzută în aviz, cel târziu la data împlinirii acesteia, contribuabilul/plătitorul este înștiințat, în scris, asupra noii date de începere a inspecției fiscale."

22. La articolul 125, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(1) Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, la sediul organului de inspecție fiscală.

(2) Din inițiativa organului de inspecție fiscală sau la solicitarea motivată a contribuabilului/plătitorului, inspecția fiscală se poate desfășura în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului. Cererea contribuabilului/plătitorului se soluționează în termen de maximum 3 zile de la înregistrare. În cazul în care cererea nu este soluționată în termenul de 3 zile, aceasta se consideră acceptată tacit. Schimbarea locului de desfășurare a inspecției fiscale se poate realiza și pe parcursul inspecției fiscale. Contribuabilul/Plătitorul trebuie să pună la dispoziție un spațiu adecvat, precum și logistica necesară desfășurării inspecției fiscale. Dacă nu există sau nu poate fi pus la dispoziție un spațiu de lucru adecvat pentru derularea inspecției fiscale, atunci activitatea de inspecție se desfășoară la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul/plătitorul.

.....
(4) În cazul în care inspecția fiscală se desfășoară în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului, aceasta se realizează, de regulă, în timpul programului de lucru al contribuabilului/plătitorului. Inspecția fiscală se poate desfășura și în afara programului de lucru al contribuabilului/plătitorului, cu acordul scris al acestuia și cu aprobarea conducătorului organului de inspecție fiscală."

23. La articolul 125, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

"(5) În cazul în care inspecția fiscală se desfășoară la sediul organului fiscal, aceasta se realizează în timpul programului de lucru al organului fiscal. Inspecția fiscală se poate desfășura și în afara programului de lucru al organului fiscal, dacă nu este necesară prezența contribuabilului/plătitorului, cu aprobarea conducătorului organului de inspecție fiscală."

24. La articolul 133, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) În cazul în care contribuabilul/plătitorul nu a fost informat cu privire la finalizarea verificării unei perioade fiscale și a unui tip de obligație fiscală potrivit alin. (1), acesta poate solicita emiterea deciziei de impunere provizorie după împlinirea a jumătate din durata legală de efectuare a inspecției fiscale, prevăzută la art. 126 alin. (1)."

25. La articolul 133, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) La cererea contribuabilului/plătitorului, decizia de impunere provizorie se emite și se comunică în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data solicitării, în cazul marilor contribuabili, sau în termen de cel mult 5 zile lucrătoare pentru ceilalți contribuabili/plătitori, în scopul stingerii obligațiilor fiscale suplimentare.

.....
(4) Decizia de impunere provizorie reprezintă titlu de creanță care devine titlu executoriu la data la care se împlineste termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1)."

26. La articolul 133, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

"(5) În situația în care decizia de impunere provizorie nu se emite și nu se comunică în termenul prevăzut la alin. (2), contribuabilul/plătitorul nu datorează dobânzi și penalități de nedeclarare începând din ziua următoare împlinirii termenului de emitere și comunicare și până la data la care decizia a fost comunicată contribuabilului/plătitorului."

27. La articolul 135, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Controlul inopinat se efectuează de către organele de inspecție fiscală și organele fiscale competente să exercite verificarea situației fiscale personale, potrivit art. 138 alin. (3)."

28. Articolul 136 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 136

Competența, obiectul și regulile de efectuare a controlului antifraudă

(1) Controlul antifraudă se efectuează de către funcționarii publici din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală pe întreg teritoriul țării, în baza analizei de risc. Aceștia sunt denumiți, în sensul prezentului capitol, organe de control antifraudă fiscală.

(2) Controlul antifraudă are ca obiect prevenirea și combaterea fraudei și evaziunii fiscale. Organele de control antifraudă fiscală exercită activități de control operativ, fără informarea prealabilă a contribuabilului/plătitorului cu privire la efectuarea controlului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), organele de control antifraudă fiscală pot efectua controlul antifraudă fără existența unei analize de risc în următoarele cazuri:

a) atunci când, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată încălcări ale legislației fiscale care impun o intervenție imediată;

b) în mod excepțional, în vederea efectuării unor acțiuni de control cu caracter specific, în scopul prevenirii și combaterii fraudei și/sau evaziunii fiscale.

(4) Contribuabilul/Plătitorul nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită pentru efectuarea controlului antifraudă."

29. Articolul 137 se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 137

Reguli privind controlul antifraudă

(1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin, organele de control antifraudă fiscală au drepturile prevăzute la art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, cu modificările ulterioare.

(2) La începerea controlului antifraudă, organele de control antifraudă fiscală sunt obligate să se legitimeze în condițiile legii.

(3) Ori de câte ori controlul antifraudă se efectuează în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului, controlul se consemnează în registrul unic de control, potrivit legii.

(4) Pe durata controlului antifraudă, contribuabilul/plătitorul are următoarele drepturi:

a) de a solicita legitimarea organelor de control antifraudă fiscală care efectuează acțiunea de control antifraudă;

b) de a beneficia de asistență de specialitate;

c) de a fi informat pe parcursul desfășurării controlului antifraudă asupra constatărilor efectuate;

d) ca activitatea sa să fie cât mai puțin afectată pe timpul desfășurării controlului antifraudă;

e) de a primi dovada scrisă în cazul reținerii unor documente ca urmare a activității de control antifraudă.

(5) Persoanele prevăzute la art. 66 și 67 au dreptul de a refuza, după caz, furnizarea de informații, efectuarea de expertize și prezentarea unor înscrisuri, în condițiile legii."

30. La articolul 137¹, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) La finalizarea controlului antifraudă se încheie proces-verbal de control, în condițiile legii. Un exemplar al procesului-verbal de control se comunică contribuabilului/plătitorului."

31. La articolul 138, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Pentru verificarea situației fiscale personale a persoanei fizice, se efectuează următoarele activități preliminare:

a) analiza de risc de către structura de la nivelul aparatului central al ANAF în vederea stabilirii riscului aferent persoanelor fizice de neconformare la declararea veniturilor impozabile. Riscul aferent unei persoane fizice de neconformare la declararea veniturilor impozabile reprezintă diferența semnificativă între veniturile estimate în cadrul analizei de risc și veniturile declarate de persoana fizică și/sau de plătitori pentru aceeași perioadă impozabilă. Diferența este semnificativă dacă între veniturile estimate în cadrul analizei de risc și veniturile declarate de persoana fizică și/sau de plătitori este o diferență mai mare de 10% din veniturile declarate, dar nu mai puțin de 50.000 lei;

b) notificarea, în scris, a persoanelor fizice identificate cu risc fiscal potrivit lit. a), înainte de selectarea pentru verificarea situației fiscale personale, că au posibilitatea de a reanaliza situația fiscală personală, inclusiv de a depune sau de a corecta declarațiile fiscale în termenul prevăzut la art. 140¹ alin. (2);

c) selectarea persoanelor fizice ce urmează a fi supuse verificării situației fiscale personale efectuate la nivelul aparatului central al ANAF, în funcție de nivelul riscului stabilit. Nivelul riscului se stabilește pe baza analizei de risc."

32. La articolul 138, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

"(2¹) Prin excepție de la alin. (2) lit. c), persoanele fizice pot fi selectate în mod aleatoriu pentru efectuarea unei verificări a situației fiscale personale. Termenii și condițiile în care se realizează selectarea aleatorie se stabilesc prin ordin al președintelui ANAF. Într-un an calendaristic, procentul maximal de persoane fizice selectate în mod aleatoriu nu poate depăși 10% din totalul persoanelor fizice selectate pentru efectuarea verificării situației fiscale personale în anul respectiv. Depășirea procentului de 10% reprezintă abatere disciplinară, iar conducătorul structurii de verificare a situației fiscale personale are obligația să ia măsuri de sancționare a persoanelor vinovate."

33. După articolul 140 se introduce un nou articol, art. 140¹, cu următorul cuprins:

"ART. 140¹

Notificarea de conformare emisă de organul fiscal central în cazul verificării situației fiscale personale

(1) Pentru persoanele fizice identificate cu risc fiscal potrivit art. 138 alin. (2) lit. a), organul competent cu efectuarea verificării situației fiscale personale transmite acestora, în scris, o notificare de conformare cu privire la riscurile fiscale identificate, în scopul reanalizării de către acestea a situației fiscale și, după caz, de a depune sau de a corecta declarațiile fiscale.

(2) Prin notificare se comunică persoanei fizice că în termen de 30 de zile de la data comunicării notificării are posibilitatea depunerii sau corectării declarației fiscale. Până la expirarea acestui termen, organul fiscal central prevăzut la art. 138 alin. (2) lit. c) nu întreprinde nicio acțiune în vederea selectării pentru verificarea situației fiscale personale.

(3) Depunerea sau corectarea declarației fiscale de către persoana fizică nu împiedică selectarea pentru verificarea situației fiscale personale, însă numai după împlinirea termenului prevăzut la alin. (2).

(4) După împlinirea termenului prevăzut la alin. (2) persoanele fizice cu risc fiscal ridicat care nu au remediat riscurile fiscale pentru care au fost notificate sunt supuse obligatoriu unei verificări a situației fiscale personale sau unei verificări documentare.

(5) Modelul notificării de conformare, periodicitatea emiterii notificărilor, precum și procedura de notificare se aprobă prin ordin al președintelui ANAF."

34. La articolul 141 alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) solicitarea de informații și înscrisuri pentru verificare, cu mențiunea că înscrisurile într-o limbă străină trebuie însoțite de traducerea în limba română, certificată de traducători autorizați de Ministerul Justiției, potrivit art. 8;"

35. La articolul 148, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(3) Verificarea documentară se efectuează de către organele de inspecție fiscală, organele de control antifraudă fiscală și organele fiscale competente să exercite verificarea situației fiscale personale potrivit art. 138 alin. (3).

(4) Prevederile art. 138 alin. (2) lit. a) și c) și dispozițiile legale prevăzute în ordinul președintelui ANAF emis în temeiul art. 138 alin. (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul verificării documentare."

36. La articolul 148, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

"(5) Organele de control antifraudă fiscală au competență în efectuarea verificării documentare pe întreg teritoriul țării."

37. După articolul 148 se introduce un nou articol, art. 148¹, cu următorul cuprins:

"ART. 148¹

Reguli privind verificarea documentară

(1) Verificarea documentară se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale.

(2) Stabilirea perioadelor care sunt supuse verificării documentare se efectuează de organul fiscal competent în funcție de riscul fiscal identificat. Pot fi supuse verificării documentare perioade determinate din cadrul uneia sau al mai multor perioade impozabile.

(3) Operațiunile și documentele ce sunt supuse verificării documentare se selectează de organul fiscal competent a efectua controlul. Pot face obiectul verificării documentare una sau mai multe operațiuni realizate într-o perioadă determinată, după caz.

(4) În cadrul verificării documentare efectuate de către organele fiscale competente să exercite verificarea situației fiscale personale se utilizează metodele indirecte de stabilire a veniturilor, prevăzute la art. 138 alin. (9).

(5) În cadrul verificării documentare, comunicările între organul de control și contribuabil/plătitor se pot realiza în condițiile art. 79."

38. La articolul 149, alineatele (1), (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(1) În situația în care, ca urmare a verificării documentare, organul fiscal constată diferențe față de creanțele fiscale, veniturile sau bunurile impozabile și/sau informațiile în legătură cu acestea declarate de contribuabil/plătitor, acesta înștiințează contribuabilul/plătitorul despre constatările efectuate. Odată cu înștiințarea, organul fiscal solicită documentele și explicațiile scrise pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le prezinte în vederea clarificării situației fiscale.

(2) În cazul în care documentele solicitate potrivit alin. (1) nu au fost prezentate de contribuabil/plătitor în termen de 30 de zile de la comunicarea înștiințării sau documentele prezentate confirmă diferențele identificate de organul fiscal și/sau sunt incorecte sau incomplete, organul fiscal stabilește diferențele de creanțe fiscale datorate prin emiterea unei decizii de impunere sau dispune măsurile necesare respectării prevederilor legale, după caz. La solicitarea contribuabilului/plătitorului, pentru motive temeinic justificate, organul fiscal poate aproba prelungirea termenului pentru prezentarea documentelor.

.....
(4) Decizia de impunere emisă în condițiile prezentului articol fără audierea contribuabilului/plătitorului este nulă, cu excepția cazului în care contribuabilul/plătitorul notifică organul fiscal, în scris, că renunță la audiere."

39. La articolul 149, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alin. (5) și (6), cu următorul cuprins:

"(5) Audierea contribuabilului/plătitorului se efectuează potrivit art. 9 alin. (1) și (3) - (5). Persoana are dreptul să își prezinte în scris punctul de vedere, în termen de 5 zile lucrătoare de la data audierii. Termenul poate fi prelungit cu cel mult 5 zile lucrătoare, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului de control fiscal.

(6) Decizia prevăzută la alin. (2) se emite în termen de cel mult 25 de zile lucrătoare de la data audierii contribuabilului/plătitorului și se comunică în condițiile art. 47."

40. La articolul 151, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Competențele diferitelor structuri de control din cadrul ANAF se stabilesc prin ordin al președintelui ANAF."

41. La articolul 151, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Competențele structurii de control din cadrul Autorității Vamale Române se stabilesc prin ordin al președintelui Autorității Vamale Române."

42. La articolul 181, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(12) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și pentru obligațiile fiscale principale stabilite prin decizie de impunere emisă ca urmare a procedurii de verificare a situației fiscale personale sau ca urmare a procedurii de verificare documentară efectuată de organele fiscale competente să exercite verificarea situației fiscale personale, inclusiv pentru veniturile a căror sursă nu a fost identificată, astfel cum acestea sunt definite în Codul fiscal. În aceste cazuri, penalitatea de nedeclarare se calculează începând cu prima zi a anului fiscal următor celui de impunere și până la data stingerii sumei datorate inclusiv."

43. La articolul 336 alineatul (1), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

"g) neîndeplinirea măsurilor dispuse în termenele și condițiile stabilite de organul de inspecție fiscală potrivit art. 118 alin. (8), precum și a măsurilor dispuse de organul de control antifraudă fiscală;"

ART. II

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 29 iunie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

"ART. 3

(1) În cadrul Agenției se înființează Direcția generală antifraudă fiscală, structură fără personalitate juridică, cu atribuții de prevenire și combatere a actelor și faptelor de evaziune fiscală și fraudă fiscală."

2. La articolul 6, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

"(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, personalul prevăzut la alin. (1) are dreptul:

a) să cerceteze și să evalueze activități și/sau operațiuni în vederea stabilirii stării de fapt fiscale și să constate împrejurările în care au fost săvârșite faptele care pot avea consecințe fiscale și să aplice, după caz, prevederile lit. n);

b) să efectueze, în condițiile legii, controale în vederea prevenirii, descoperirii și combaterii faptelor de evaziune fiscală și fraudă fiscală la toate categoriile de contribuabili, indiferent de forma de organizare, precum și în orice loc, indiferent de forma sub care se desfășoară activități economice, generatoare de venituri impozabile ori unde se află bunurile impozabile;

c) să verifice legalitatea activităților desfășurate, existența și autenticitatea documentelor justificative în activitățile de producție și prestări de servicii ori pe timpul transportului, depozitării și comercializării bunurilor;

d) să efectueze investigații, supravegheri și verificări fiscale necesare prevenirii și descoperirii faptelor de evaziune fiscală și fraudă fiscală, inclusiv în cazurile în care sunt semnalate situații de încălcare a legislației specifice;

e) să oprească mijloacele de transport de persoane și bunuri, în condițiile legii, pentru verificarea documentelor de însoțire a bunurilor și pentru verificarea legalității activității comerciale de transport de persoane;

f) să verifice, în condițiile legii, respectarea reglementărilor legale privind circulația mărfurilor pe drumurile publice, pe căi ferate și fluviale, în porturi, gări, autogări, aeroporturi, interiorul zonelor libere, în vecinătatea unităților vamale, în antrepozite, precum și în alte locuri în care se desfășoară activități economice;

g) să rețină documente, să solicite copii certificate de pe documentele originale, să preleveze probe, eșantioane, mostre și alte asemenea specimene și să solicite efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării actului de control, în condițiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

h) să legitimeze și să stabilească identitatea administratorilor entităților controlate, precum și a oricăror persoane implicate în activitățile și/sau operațiunile investigate și să solicite acestora explicații scrise, după caz;

i) să solicite, în condițiile legii, informații sau, după caz, documente de la orice entitate privată și/sau publică, în scopul instrumentării și fundamentării constatărilor cu privire la săvârșirea unor fapte care contravin legislației în domeniul financiar-fiscal;

j) să constate contravenții și să aplice sancțiuni contravenționale în toate domeniile de competență ale Agenției;

k) să confişte bunuri și sume de bani în condițiile legii;

l) să aplice sigilii, pentru asigurarea integrității bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal;

m) să dispună măsuri asigurătorii în condițiile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

n) să sesizeze organele de urmărire penală dacă în desfășurarea activității specifice constată împrejurări privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul financiar-fiscal;

o) să efectueze verificarea documentară reglementată prin Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;

p) să dispună măsuri pentru prevenirea și corectarea abaterilor de la prevederile legislației financiar-fiscale și contabile, în condițiile legii;

q) să sesizeze organele competente în vederea valorificării constatărilor;

r) în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu să poarte uniformă, să păstreze, să folosească și să facă uz de armamentul și mijloacele de apărare din dotare, în condițiile legii;

s) să utilizeze mijloacele auto purtând însemne și dispozitive de avertizare sonore și luminoase specifice, în condițiile legii;

ș) să constituie și să utilizeze baze de date, inclusiv ale altor instituții publice sau persoane juridice de drept public, necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege. Accesul la bazele de date se face cu respectarea dispozițiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor clasificate, condițiile concrete urmând a fi stabilite prin protocoale încheiate cu respectivele instituții publice sau persoane juridice de drept public."

3. La articolul 8, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

"(3) La constatarea unor împrejurări privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul financiar-fiscal se întocmesc procese-verbale și acte de control în baza cărora sesizează organele de urmărire penală cu privire la faptele constatate."

4. La articolul 14, partea introductivă va avea următorul cuprins:

"ART. 14

În vederea realizării atribuțiilor, pentru prevenirea actelor și faptelor de evaziune și fraudă fiscală, Agenția efectuează controlul antifraudă cu privire la:"

ART. III

(1) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția:

a) prevederilor art. I pct. 4, 12, pct. 13 referitor la art. 118 alin. (2), pct. 14 - 17 și 32, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026;

b) prevederilor art. I pct. 43, care intră în vigoare la 10 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prevederile art. I pct. 24 - 26 sunt aplicabile și inspecțiilor fiscale în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Ordinele președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală prevăzute la art. I pct. 13, 18 și 33, precum și ordinul președintelui Autorității Vamale Române prevăzut la art. I pct. 41 se emit în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

p. Ministrul finanțelor,
Mihai Diaconu,
secretar de stat

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán

p. Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Bogdan-Eduard Simcea,
secretar de stat

București, 28 decembrie 2022.

Nr. 188.